

79 . Târcov | Comuna: Pârscov | Județ: Buzău | Punct: Piatra cu lileci | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 48646.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, La Tène târziu

Tipuri sit: locuire, exploatare/carieră, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Neatribuit

Autori: Daniel Costache-Bolocan, Sebastian Matei, Valeriu Sîrbu, Călin Dan Ștefan, Maria Magdalena Ștefan, George Trohani

Instituții: Muzeul Județean Buzău, Muzeul Județean Buzău, Muzeul Brăilei, SC Digital Domain SRL București, SC Digital Domain SRL București, Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Din punct de vedere geografic, așezarea fortificată de la Târcov se află plasată în Subcarpații de Curbură, pe o culme numită „Piatra cu Lileci”, ce are trei dintre laturi abrupte și o înălțime maximă de aproximativ 750 m.

Această înălțime a fost locuită încă din epoca bronzului (cultura Monteoru), și sporadic în sec. IV-III a.Chr., însă cea mai semnificativă depunere de locuire aparține epocii geto-dacice clasice. Din punct de vedere morfologic situl se împarte în două unități distincte: un platou-acropolă, lung de 160 m și o succesiune de 3 terase, dintre care cel puțin două sunt fortificate cu ziduri de piatră. Accesul de la platoul-acropolă la cele 3 terase se făcea printr-o șea îngustă de 2-3 m și lungă de aproximativ 100 m.

În această campanie ne-am propus cercetarea integrală a complexului de locuire Cpl. 4, prin demontarea a doi martori aflați între secțiunile S2-S4 și epuizarea gropii Cpl. 12, aflată sub locuință.

De asemenea una dintre prioritățile noastre a fost cercetarea fortificației dintre terasele T2 și T3, prin prelungirea spre S cu 31 de metri a secțiunii S4. Totodată ne-am propus și finalizarea secțiunii S3, începută în campania din 2008. Pentru a avansa cu cercetarea nivelului de locuire dacic de pe terasa 2, am prelungit secțiunea S4 cu încă 4 m spre N, respectiv spre terasa 1, astfel că lungimea totală a S4 a ajuns la 39 m.

Stratigrafia

Epuizarea S2, S3 și parțial S4, ne-a permis obținerea unor profile stratigrafice care ne arată o stratigrafie relativ simplă. Astfel, în primii 10 cm avem un strat de pământ negru, foarte afânat, cu materiale vegetale descompuse, după care urmează un strat gros de 20 cm, de culoare brună, cu aspect măzăros ce reprezintă humusul de pădure. În acest nivel apar sporadic fragmente ceramice. Sub acest strat, se află depunerea dacică plasată între 0,30 și 0,50/0,60 m, ce are o consistență relativ compactă și o culoare cenușie, pe alocuri gălbuie. Nivelul dacic are grosimi mai mari spre mijlocul terasei și se subțiază spre marginea acesteia, în zona în care apar pietrele fortificației.

Deși avem numeroase fragmente din epoca bronzului, până în prezent nu a fost descoperită depunerea aferentă acestei epoci și nici complexe adâncite. Trebuie precizat ca marea lor majoritate a fragmentelor ceramice din epoca bronzului apar spre marginea de S a terasei în zona fortificației. Acest fapt îl putem explica prin acțiunile de amenajare a terasei 1, care au dus practic la nivelarea resturilor de locuire din această epocă.

Fortificația

Pentru a culege date privind structura de fortificare, S4 a fost lungită spre S cu 31 m, atingând și o porțiune din Terasa 3. După îndepărtarea stratului vegetal actual, s-a observat că zona cu bolovani aferentă

fortificației se întinde pe 20 m, din marginea Terasei 2, până spre baza terasei 3. Datele din teren ne arată că toată această structură de bolovani, se împarte în trei segmente distincte.

Primul segment (carourile 7-10) constă dintr-o aglomerare compactă de bolovani mari și medii. Pe o porțiune de cca. 1,60 m, deasupra lor, apar bolovani de dimensiuni mari, unii cu aspect de dală, care pot proveni de la 2 posibile paramente, vag sesizate. Este posibil ca odată cu adâncirea săpăturii lucrurile să se limpezească. În aval de aceste două „paramente” se observă o zonă compactă de bolovani, care putea reprezenta fie un rambleu, fie dărâmătură.

Al doilea segment se află în zona carourilor 10-13, practic unde începe panta să devină mai accentuată. În carourile 10-11 se observă foarte clar două paramente formate din dale masive de piatră, distanța dintre ele fiind de 2,5 m. În paramentul exterior se poate observa chiar două rânduri de asize. Pietrele din parament au de obicei 2 - 3 fețe mai plate, beneficiind de o minimă fasonare. De la paramentul exterior, pleacă o aglomerare foarte compactă de bolovani, pe o distanță de 2,6 metri, aglomerare ce se termină brusc și în linie, într-o zonă de pantă. Deși această zonă nu a fost secționată, se poate observa la capătul ei, faptul că bolovani stau direct pe pământul galben. Fără îndoială că această structură reprezintă un rambleu.

Al treilea segment se află plasat în carourile 14-18. Acesta debutează prin două șiruri de pietre masive, aflate la 1,6 metri între ele, care pot reprezenta două paramente, după care urmează o aglomerare masivă de bolovani, dispuși compact, pe o lungime de 7 m. Și această structură se termină brusc și în linie, ceea ce ne face să credem că avea tot o destinație de rambleu. Dincolo de acest rambleu apar materiale arheologice și posibile complexe adâncite care fac parte din Terasa 3.

Între ultimele două segmente se află o zonă lipsită de pietre, pe o distanță de 1,60 m.

Având în vedere că cercetarea fortificației este la început, nu putem avansa mai multe date privind modul de fortificare și destinația celor 3 segmente din fortificație. În campaniile viitoare, ne propunem secționarea acestor structuri până la pământul steril, pentru a obține un profil stratigrafic.

Complexe

În această campanie au fost cercetate integral 3 complexe mai vechi și 4 complexe noi descoperite.

Complexul 4 - locuință parțial incendiată cu dimensiunile de 4 x 3 m. La demontarea celor doi martori a rezultat o mare cantitate de material arheologic dintre care menționăm: o strecurătoare întreagă, două fusaiole, fragmente de vase, oase de animale și o cantitate foarte mare de lipitură arsă, unele cu dimensiuni mari, de 10-18 cm. Printre fragmentele de vase și pereți arși, a fost descoperită o fibulă romană din bronz, puternic profilată, căreia îi lipsea doar acul. Acest tip de fibulă se datează în a doua jumătate a secolului I p.Chr., fiind întâlnită și pe parcursul sec. II p.Chr.

La demontarea martorului dinspre vest, a fost descoperită și vatra cu care era mobilată această locuință (complexul 16)

Complexul 16 - vatră în situ, ce făcea parte din locuința Complex 4. A apărut la cota de 0,30 m, odată cu demontarea martorului dintre secțiunile S2 și S4. Ea are o formă ovală cu dimensiunile de 0,96 x 0,65 m. În profil avea o formă bombată, fiind plasată direct pe pământul steril. Grosimea crustei era variabilă, fiind cuprinsă între 2,5 și 3,5 cm. Deasupra și în jurul ei se aflau mari cantități de lipitură arsă și fragmente ceramice.

Complexul 12 - reprezintă o groapă în formă de clopot, descoperită în campania din 2008. Ea se află în secțiunea S2, sub locuința Complex 4. A fost cercetată prin secționare, s-a desenat profilul acesteia, după care a fost epuizată și cealaltă jumătate. Dimensiunile acestui complex sunt următoarele: diametrul gurii - 0,60 m; diametrul bazei 1,65 m; adâncimea 1,20 m. Această groapă s-a observat clar de la adâncimea de - 0,50 m, aceasta fiind probabil și cota de la care a fost săpată. Umplutura este neagră, pe alocuri cenușoasă, afânată, în care se află numeroase fragmente ceramice, oase, lipitură arsă, crustă de vatră, cărbune și pietre. Dintre descoperirile ceramice remarcăm două cești opaiț, una aproape întreagă, cealaltă păstrată doar o treime, un fragment din gura unui borcan decorat cu „brăduț” incizat, precum și o gură de fructieră, lucrată la roată, dintr-o pastă fină, arsă oxidant.

Complexul 17 - reprezintă o groapă observată în colțul de E al secțiunii S4 (c. 1), 3/4 din ea intrând în

malurile de N și est. Are o formă de clopot cu diametrul maxim de cca. 1,20 m. Este săpată de la aproximativ 0,52 m, baza fiind la 1,60 m. La fund umplutura este cenușoasă suprapusă de un pământ negru pigmentat cu cărbune, urmat apoi de o depunere cenușiu-gălbuie. Materialul arheologic constă din fragmente ceramice și oase de animale.

Piese descoperite au intrat în patrimoniul Muzeului Județean Buzău, unde vor fi supuse operațiunilor de conservare și restaurare. Observațiile de săpătură au fost înregistrate în jurnalul de șantier, iar materialul arheologic descoperit a fost spălat și ambalat în întregime în pungi de plastic și cutii de carton.

Evidența descoperirilor arheologice a fost făcută în Registrul de evidență a pachetelor și pieselor, fiind alcătuite din 120 de înregistrări. În vederea documentării grafice cât mai complete a fost realizat un număr de 15 planuri prin metode clasice (8 grunduri și 7 profile) la scara 1:10 și 1:20. De asemenea a fost completată ridicarea topografică și au fost puse în planul general noile suprafețe cercetate. Au fost de asemenea realizate numeroase fotografii de ansamblu și detalii precum și filme video.

S-au luat, măsuri primare de protecție și conservare a zidurilor și a complexelor descoperite, prin sprijinire și acoperire cu pietre, folii de plastic și pământ.

Informații suplimentare online

[Raportul 4386 din cronica.cimec.ro](http://raportul4386.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapservet.Cimec.ro)
